
Erhvervsmåling i Holbæk Kommune

Udarbejdet for Holbæk Kommune

Juni 2022

IRISgroup

1. Introduktion til lokal erhvervsmåling

2

2. Erhvervsspecialisering og beskæftigelsesudvikling

7

3. Holbæk Kommunes erhvervspræstationer

12

4. Adgang til kvalificeret arbejdskraft

19

IRIS GROUP

CHRISTIANS BRYGGE 28, 1. SAL

DK-1559 KØBENHAVN V

IRISGROUP@IRISGROUP.DK

WWW.IRISGROUP.DK

1. Introduktion til lokal erhvervsmåling

Dette dokument præsenterer en kvantitativ dataanalyse af erhvervslivet i Holbæk Kommune.

Formålet er at give et overblik over, hvor kommunen står i dag – og dermed også hvad der er fundamentet for den fremtidige udvikling i det lokale erhvervsliv.

Analysen baserer sig primært på data fra Danmarks Statistik frem til og med 2020 og belyser følgende:

- Udviklingen i den samlede jobskabelse i Holbæk Kommuner siden 2015.
- Udviklingen i kommunernes erhvervsstruktur og specialisering.
- Udviklingen inden for en række centrale nøgleindikatorer som iværksætter, overlevelsesrater, vækstvirksomheder og eksport.
- Udviklingen i arbejdskraftens kompetenceniveau og adgangen til udenlandsk arbejdskraft.

I analysen sammenlignes Holbæk Kommune med Kalundborg, Slagelse, Roskilde og Ringsted Kommuner under ét (de fire kommuner kaldes i analysen "sammenligningskommunerne"), Region Sjælland og hele landet.

Sammenfatning – erhvervsspecialisering og beskæftigelsesudvikling

Holbæk Kommune har en mangfoldig erhvervsstruktur med virksomheder og jobs inden for mange forskellige brancher. Erhvervsstrukturen er dog generelt domineret af lokalt orienterede erhverv som bygge & anlæg, detailhandel, velfærdsservice og undervisning.

Derudover viser analysen, at der har været en større vækst i den private beskæftigelse i Holbæk Kommune end i resten af landet fra 2015 til 2020. Der har især været en stor jobvækst inden for private velfærdsinstitutioner. Men også brancher som operationel service (bl.a. rejsebureauer, vagttjenester, mv.) og bygge & anlæg har oplevet en markant fremgang. Særligt inden for bygge & anlæg har der været stor vækst under coronakrisen. Og samlet set har Holbæk Kommune ligesom resten af landet oplevet en væsentlig stigning i den private beskæftigelse i 2021.

En særanalyse af specialiseringen inden for de områder, hvor der er etableret nationale klynger, viser, at det maritime & logistik er det dominerende klyngeområde i kommunen. Men gennem de seneste år er det inden for klyngeområdet byggeri & byggematerialer, at der har været den største beskæftigelsesvækst i kommunen.

Udvalgte resultater fra analysen

I perioden 2015-20 steg antallet af private fuldtidsjobs i Holbæk Kommune med 12 pct. Til sammenligning var væksten i hele Region Sjælland og hele landet på 8 pct.

De største brancher i Holbæk Kommune er detailhandel samt bygge & anlæg. De to brancher stod for 27 pct. af alle de private jobs i Holbæk Kommune i 2020.

Beskæftigelsen inden for private velfærdsinstitutioner – som bl.a. omfatter private institutioner inden for behandling, pleje og pasning – er vokset med 64 pct. i Holbæk Kommune fra 2015 til 2020. Det er dermed den branche, der har oplevet den kraftigste vækst.

Private velfærdsinstitutioner er også den branche, hvor Holbæk Kommune i 2020 havde den største specialisering. Branchen fylder fire gange meget som i resten af landet.

I forhold til de nationale klynger er det området "det maritime & logistik", som er Holbæks Kommunes største klynge. Knap 800 årsværk arbejder inden for det maritime & logistik i Holbæk, som også omfatter transport- og lagervirksomheder.

Sammenfatning – erhvervspræstationer

Samlet set er både etableringsraten og overlevelsesraten for de nye virksomheder i Holbæk Kommune steget siden 2015. Og begge rater har gennem de seneste år også ligget over niveauet i sammenligningskommunerne og hele regionen. Andelen af vækstvirksomheder er derimod en smule mindre end i resten af landet, selvom både andelen og antallet af vækstvirksomheder er steget i Holbæk fra 2019 til 2020.

Antallet af konkurser i Holbæk Kommune er også faldet fra 2020 til 2021. Det indikerer, at kommunens virksomheder har klaret sig relativt godt under coronakrisen, og at de har haft god adgang til hjælpepakker.

Derudover viser analysen, at der er relativt få eksportvirksomheder i Holbæk Kommune, og at den samlede værdi af deres eksport er forholdsvis lav. Det skal ses i sammenhæng med kommunens erhvervsstruktur, der er præget af mange lokalt orienterede erhverv. Samtidig viser analysen dog også, at der er et højt niveau af investeringer blandt virksomhederne i Holbæk. Det indikerer, at erhvervslivet i Holbæk har et langsigtet fokus på at anskaffe nyt udstyr og nye teknologier til at forbedre deres forretning.

Udvalgte resultater fra analysen

Etableringsraten i Holbæk Kommune lå i 2020 på 13,6 pct. I sammenligningskommunerne lå andelen på 13,3 pct.

Antallet af konkurser per 1.000 virksomheder i Holbæk Kommune er faldet fra syv i 2020 til fire i 2021, hvilket dermed er lavere end i resten af landet.

Overlevelsesraten (dvs. andelen af nye virksomheder, der stadig er i live tre år efter etablering) lå i 2019 på 63 pct. i Holbæk Kommune. Det er noget over niveauet i sammenligningskommunerne (59 pct.), Region Sjælland (57 pct.) og hele landet (57 pct.).

Andelen af vækstvirksomheder i Holbæk Kommune er steget fra 4,8 pct. i 2019 til 6,1 pct. i 2020. Men det er stadig lidt under andelen på knap syv procent i resten af landet.

I 2020 havde 13,6 pct. af virksomhederne i Holbæk Kommune eksportaktiviteter, mens andelen var 16,4 pct. i sammenligningskommunerne.

I Holbæk Kommune lå den gennemsnitlige eksportværdi per eksporterende virksomhed på 5,9 mio. kr. i 2020. Det er noget lavere end i sammenligningskommunerne (10,7 mio. kr.) og i regionen som helhed (13,0 mio. kr.).

Sammenfatning – adgang til kvalificeret arbejdskraft

Holbæk Kommune ligner i høj grad sammenligningskommunerne med hensyn til arbejdsstyrkens uddannelsesmæssige sammensætning. Men i forhold til hele Region Sjælland har Holbæk Kommune en højere andel med en mellemlang og lang videregående uddannelse og en lavere andel faglærte.

I forhold til hele landet har Holbæk omvendt en højere andel faglærte og en lavere andel med en lang videregående uddannelse.

Analysen viser desuden, at der er betydeligt flere udpendlere end indpendlere i Holbæk Kommune. Men samtidig tegner analysen også et billede af, at Holbæk Kommune er afhængig af at kunne tiltrække arbejdskraft med mellemlange og lange videregående uddannelser fra Region Hovedstaden.

Både udenlandske virksomheder og udenlandske medarbejdere fylder relativt lidt i erhvervslivet i Holbæk Kommune i forhold til i resten af landet, hvilket igen skal ses i lyset af kommunens særlige erhvervsstruktur – domineret af lokalt orienterede erhverv.

Udvalgte resultater fra analysen

Arbejdsstyrken i Holbæk Kommune består af 38 pct. faglærte, 31 pct. med en videregående uddannelse og 30 pct. ufaglærte. Det ligger relativt tæt på fordelingen i sammenligningskommunerne.

9,1 pct. af arbejdsstyrken i Holbæk deltog i voksen- og efteruddannelse fra 2018 til 2020, hvilket svarer til niveauet i sammenligningskommunerne. Den tilsvarende andel i hele Region Sjælland var på 11,8 pct.

I perioden 2017-20 havde 33 pct. af Holbæk Kommunes indpendlere en mellemlang eller lang videregående uddannelse, mens det samme kun var gældende for 27 pct. af udpendlerne.

I 2020 var der cirka 17.600 borgere, som pendlede ud af Holbæk Kommune for at arbejde. Og cirka 10.500 personer pendlede ind til Holbæk Kommune fra en anden kommune for at arbejde.

Udenlandske virksomheder stod i perioden fra 2017 til 2019 for syv procent af den private beskæftigelse i Holbæk Kommune, mens de i sammenligningskommunerne stod for 14 pct.

I 2020 udgjorde den udenlandske arbejdskraft 7,4 pct. af den samlede private beskæftigelse i Holbæk Kommune. I sammenligningskommunerne, Region Sjælland og hele landet lå andelen på henholdsvis 8,0 pct., 8,2 pct. og 10,6 pct.

2. Erhvervsspecialisering og beskæftigelsesudvikling

Dette afsnit fokuserer på den samlede private jobskabelse og den erhvervmæssige specialisering i Holbæk Kommune. Det vil sige hvilke brancher og klynger, der fylder meget eller lidt i kommunen, samt hvordan udviklingen har været i de senere år.

Et godt indblik i erhvervsspecialiseringen er et vigtigt grundlag for den lokale erhvervs politik. Det giver bl.a. grundlag for at vurdere, hvor kommunerne har særlige potentialer eller udfordringer, som måske skal have særlig opmærksomhed i erhvervs politikken. Det giver også et billede af, om den private værdiskabelse er koncentreret på få eller mange brancher.

Afsnittet viser, at:

- Den private beskæftigelse er steget kraftigt i Holbæk Kommune fra 2015 til 2020.
- Holbæk Kommune har en mangfoldig erhvervsstruktur med virksomheder og jobs inden for mange forskellige brancher. De to største brancher både målt på antallet af jobs og virksomheder er detailhandel samt bygge & anlæg.
- Branchen private velfærdsinstitutioner har oplevet en markant vækst siden 2015. I 2020 udgjorde private velfærdsinstitutioner fire gange så stor en del af den private beskæftigelse som i resten af landet. Det var samtidig den tredjestørste branche i Holbæk Kommune.
- Generelt er Holbæk Kommune stærkt specialiseret inden for lokalt orienterede erhverv – det vil sige erhverv, der primært afsætter lokalt eller regionalt.

Høj vækst i den private beskæftigelse

Omfanget af private jobs er en af flere indikatorer for de lokale erhvervspræstationer.

Figuren i venstre hjørne viser, at Holbæk Kommunes offentlige og private arbejdspladser samlet set beskæftigede 316 fuldtidspersoner pr. 1.000 indbyggere i 2020. Det er nogenlunde på niveau med hele regionen, men der er noget færre beskæftigede pr. 1.000 indbyggere i Holbæk Kommune end i sammenligningskommunerne og hele landet.

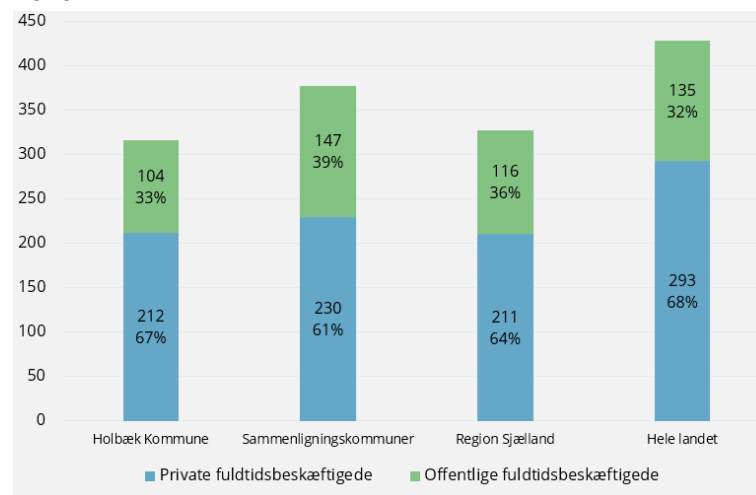
Derudover kan det ses, at den private sektor udgør en større andel af den samlede beskæftigelse i Holbæk Kommune end i sammenligningskommunerne og hele regionen. I 2020 lå 67 pct. af alle fuldtidsjobs i Holbæk Kommune i den private sektor, mens det tilsvarende tal for sammenligningskommunerne var 61 pct.

Figuren i højre hjørne viser, at der i 2015-20 har været en relativt stor vækst på hele 12 pct. i antallet af private fuldtidsjobs i Holbæk Kommune. Både i sammenligningskommunerne, Region Sjælland og hele landet har væksten i den samme periode være på ca. otte procent.

Den nederste figur viser, hvordan beskæftigelsen har udviklet sig under coronakrisen fra starten af 2020 til slutningen af 2021.

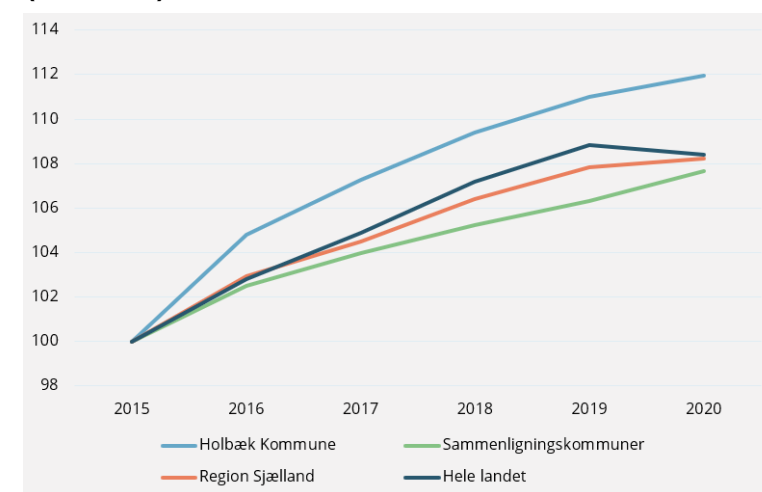
Der kan ses en nogenlunde ensartet udviklingstendens både i Holbæk, sammenligningskommunerne, regionen og hele landet. Og Holbæk Kommune har således også oplevet en væsentlig stigning i den private fuldtidsbeskæftigelse gennem 2021.

Private og offentlige fuldtidsjobs pr. 1.000 indbyggere, 2020

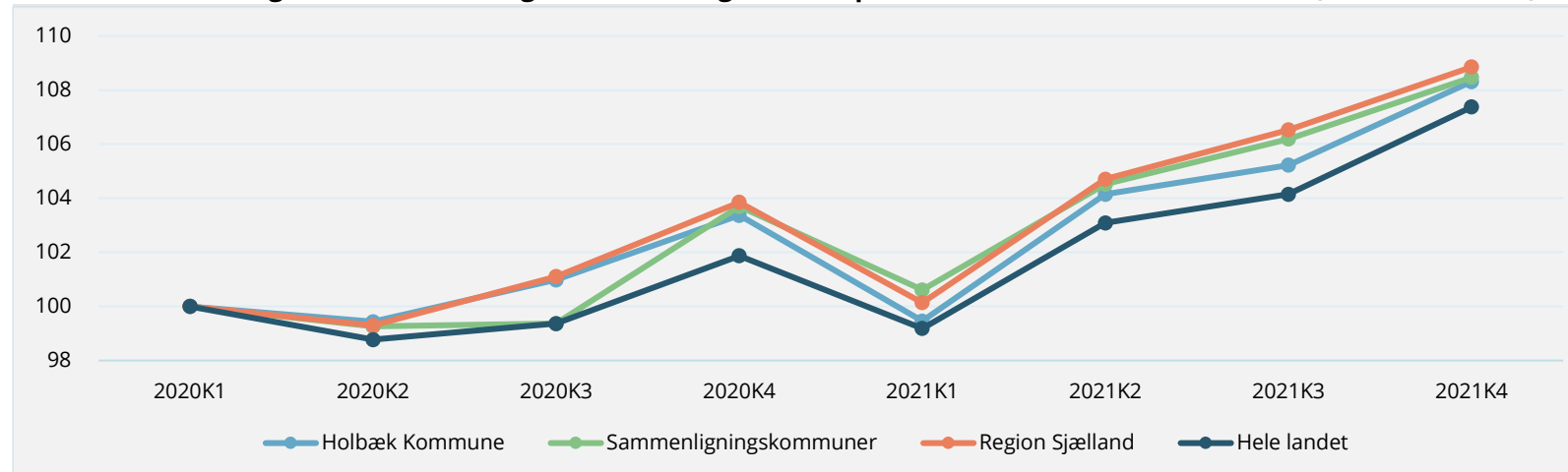

Note: Andelen af den private beskæftigelse er angivet i parentes

Indekseret udvikling i antal private fuldtidsjobs, 2015-20 (2015=100)

Indekseret udvikling i fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere i den private sektor under coronakrisen (1. kv. 2020=100)

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik og data fra jobindsats.dk

Væksten i beskæftigelsen er fordelt på mange brancher

Tabellen neden for viser beskæftigelsen og udviklingen heri fordelt på brancher. Herudover viser den sidste kolonne (specialiseringen), om de enkelte brancher udgør en større eller mindre del af den private beskæftigelse i Holbæk Kommune end i resten af landet. Målt på antallet af fuldtidsjobs er detailhandel samt bygge & anlæg de to største brancher i Holbæk Kommune. Den største procentvise vækst i beskæftigelsen er sket inden for private velfærdsinstitutioner, hvor antallet af jobs er steget med 64 pct. i perioden 2015-20. Men mere generelt viser tabellen, at mange brancher har oplevet vækst siden 2015. Den største specialiseringsgrad findes inden for private velfærdsinstitutioner, efterfulgt af energi & forsyning (bl.a. Andel Energi) samt undervisning.

Antal private jobs, jobvækst 2015-20 samt erhvervmæssig specialisering i 2020 i Holbæk Kommune fordelt på brancher

Branche	Antal fuldtidsjobs		Jobvækst, 2015-20 (pct.)	Jobvækst i hele landet, 2015-20 (pct.)	Specialisering, 2020
	2015	2020			
Detailhandel	2070	2083	1%	2%	1,3
Bygge & anlæg	1586	2015	27%	17%	1,4
Private velfærdsinstitutioner	912	1495	64%	18%	4,1
Transport	949	987	4%	7%	1,1
Operationel service	598	798	33%	12%	0,9
Undervisning	627	750	20%	9%	2,2
Rådgivning, forskning og udvikling	568	738	30%	14%	0,7
Landbrug, skovbrug og fiskeri	748	724	-3%	-2%	1,3
Olieraffinaderier mv., Kemisk industri, Medicinalindustri, Plast-, glas- og betonindustri	504	632	25%	6%	1,1
Engroshandel	685	604	-12%	5%	0,4
Hoteller og restauranter	429	492	15%	9%	0,8
Råstof, energi og forsyning mv.	366	477	30%	9%	3,0
Finansiering og forsikring	420	467	11%	7%	0,7
Sundhedsvæsen	404	450	12%	12%	1,2
Tele, IT og information	374	424	14%	20%	0,6
Ejendomshandel og udlejning	365	393	8%	6%	1,0
Andre serviceydelser mv.	561	387	-31%	7%	0,9
Tekstil, træ, papir, møbelindustri mv.	237	251	6%	2%	0,6
Kultur og fritid	247	251	2%	13%	1,0
Metalindustri	215	215	0%	1%	0,7
Elektronik-, maskin- og transportmiddelindustri	234	206	-12%	11%	0,3
Reklame og øvrig erhvervsservice	179	169	-6%	11%	0,6
Føde-, drikke- og tobaksvareindustri	135	104	-22%	3%	0,2
Forlag, tv og radio	139	60	-57%	6%	0,3
Alle brancher	13.553	15.175	12%	8%	1,0

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Øvrig industri er en sammenlægning af brancherne Olieraffinaderier mv., Kemisk industri, Medicinalindustri, Plast-, glas- og betonindustri.

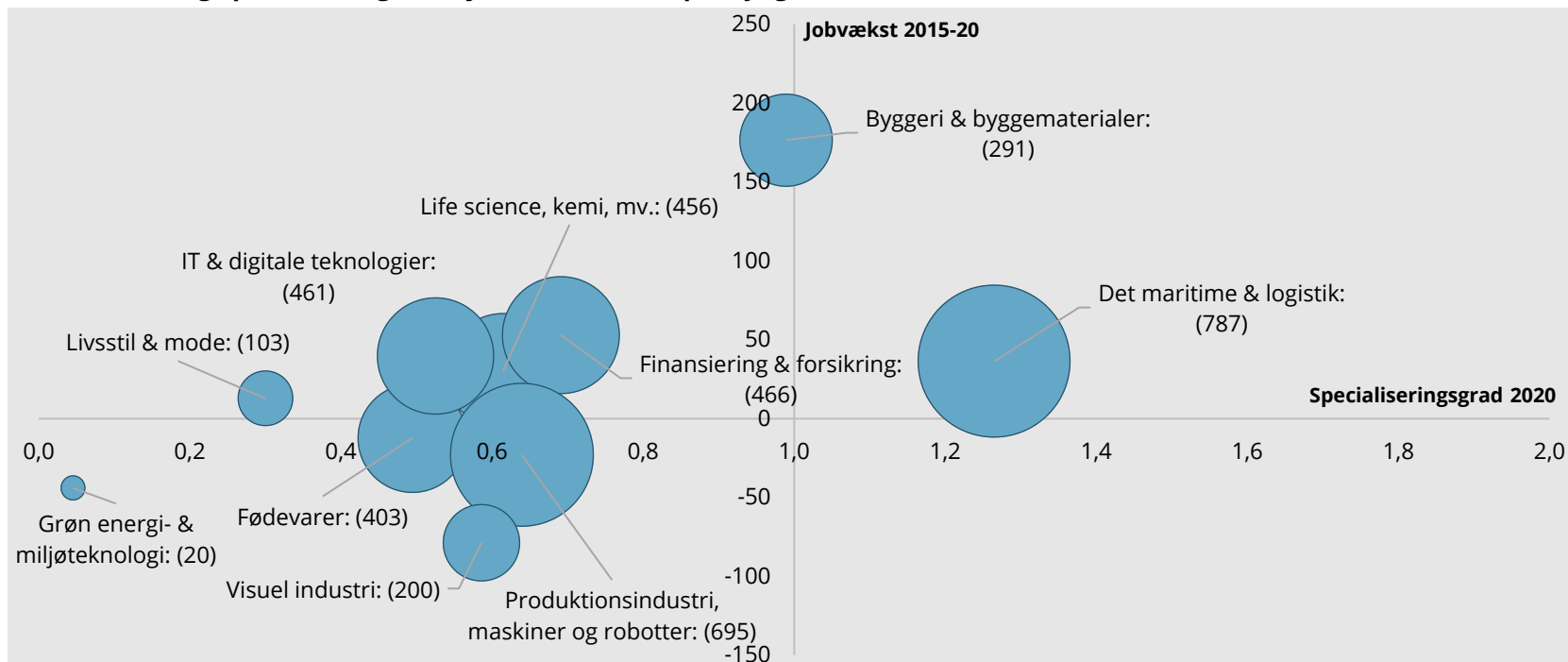
Nationale klynger fylder ikke så meget i Holbæk Kommune

Figuren neden for giver et supplerende billede af erhvervsstrukturen i Holbæk Kommune, idet den alene fokuserer på de erhverv, hvor der er etableret nationale klynger. Dermed indeholder figuren alene internationalt konkurrerende erhverv, mens lokale erhverv som detail, bygge & anlæg, velfærdsservice mv. ikke er med.

Figuren viser, at området det maritime & logistik er den største klynge rent jobmæssigt (cirklernes størrelse). Herunder hører vejgodstransport og lagervirksomheder som fx Frode Laursen. Derudover kan det ses, at den største jobvækst fra 2015-20 har fundet sted inden for klyngeområdet byggeri & byggematerialer, der har haft en vækst på knap 180 fuldtidsstillinger.

Det fremgår også, at det maritime & logistik er det eneste klyngeområde, hvor Holbæk Kommune har en særlig specialisering. Med en specialisering på 1,3 udgør det maritime & logistik en andel af den samlede beskæftigelse inden for internationalt konkurrerende erhverv, der er 30 procent større end i en gennemsnitskommune. For de øvrige klyngeområder gælder, at de fylder mindre af den private beskæftigelse end i resten af landet.

Erhvervmæssig specialisering samt jobvækst fordelt på klynger i Holbæk Kommune, 2015-20

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Klyngerne er baseret på de styrkeområder, som er identificeret i rapporten "Erhvervmæssige styrkeområder – Kortlægning af erhvervsstyrker i dansk erhvervsliv", som IRIS Group og CRT udarbejdede for Erhvervsstyrelsen i 2019. En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at klyngens andel af Holbæk Kommunes private beskæftigelse er større end i resten af landet.

Figuren viser Holbæk Kommunes erhvervmæssige specialisering for udvalgte erhvervs-klynger (målt på beskæftigelse). Klyngernes betydning er vist gennem tre indikatorer:

- Cirklernes størrelse illustrerer størrelsen af hver klynge målt på antal fuldtidsbeskæftigede i 2020. Antal årsværk er angivet i parentes.
- Placeringen langs figurens x-akse viser klyngens specialiseringsgrad. En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at klyngens andel af Holbæk Kommunes private beskæftigelse er større end i resten af landet.
- Placeringen langs y-aksen viser udviklingen i antal fuldtidsbeskæftigede 2015-20. Det vil sige, om klyngen har haft vækst eller tilbagegang frem til coronakrisens første år.

Mange private virksomheder inden for bygge & anlæg og detailhandel

I 2020 var der i alt 3.652 private virksomheder i Holbæk Kommune.

En stor del af virksomhederne ligger inden for detailhandel samt bygge & anlæg, der også beskæftigelsesmæssigt er blandt de største i kommunen som vist på forrige side.

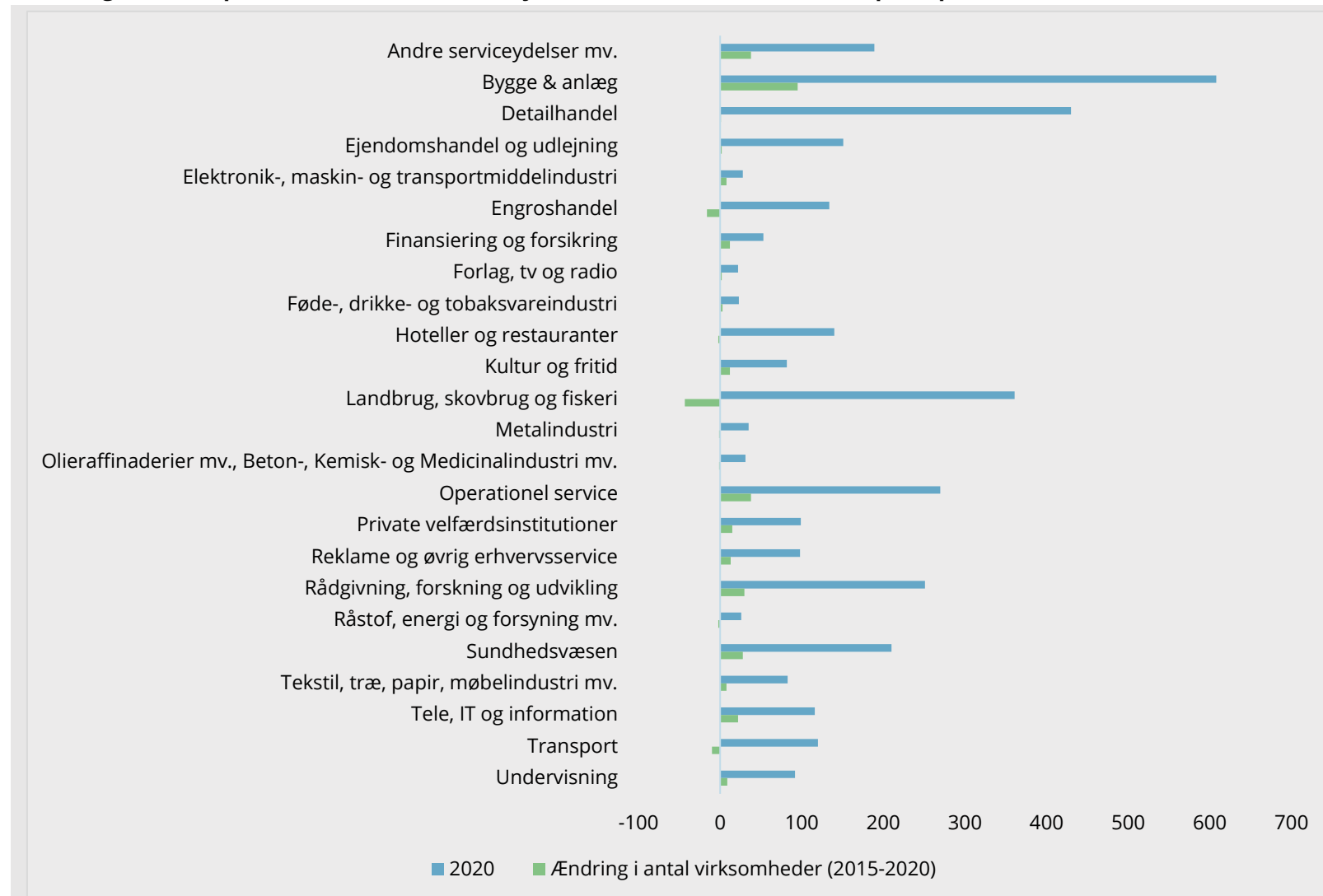
Der findes over 1.000 virksomheder inden for de to brancher, der tilsammen stod for 28 pct. af alle private virksomheder i Holbæk Kommune i 2020.

Fra 2015 til 2020 har der været en stigning på 260 virksomheder i Holbæk Kommune. Det svarer til en fremgang på otte procent, hvilket er over niveauet i hele landet, hvor antallet af virksomheder er steget med seks procent i den samme periode.

Den største tilbagegang er sket inden for landbrug, skovbrug og fiskeri, hvor der i Holbæk Kommune er 43 færre virksomheder i 2020 end i 2015. Omvendt er der netto kommet 95 nye virksomheder til inden for bygge & anlæg i perioden.

Udviklingen i antal private virksomheder (arbejdssteder) i Holbæk Kommune opdelt på brancher, 2015-2020

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Øvrig industri er en sammenlægning af brancherne Olieraffinaderier mv., Kemisk industri, Medicinalindustri, Plast-, glas- og betonindustri

3. Holbæk Kommunes erhvervspræstationer

Dette afsnit indeholder en række nøgleindikatorer, der på forskellig vis belyser de lokale erhvervspræstationer i Holbæk Kommune. Det gælder fx tilgangen af nye virksomheder, og hvordan eksisterende virksomheder klarer sig i forhold til eksport, vækst, investeringer, mv.

Afsnittet viser, at:

- Holbæk Kommune gennem de seneste år både har haft en højere etablerings- og overlevelsesrate end i sammenligningskommunerne og hele regionen.
- Antallet af konkurser i Holbæk Kommune har været faldende fra 2020 til 2021 og er dermed lavere end i resten af landet.
- Andelen af vækstvirksomheder i Holbæk Kommune ligger under niveauet i resten af landet, selvom der i 2019-20 er kommet flere vækstvirksomheder i Holbæk Kommune.
- Bygge & anlæg er den sektor, der har flest vækstvirksomheder i Holbæk.
- Der er få eksporterende virksomheder i Holbæk Kommune i forhold til i sammenligningskommunerne, Region Sjælland og hele landet.
- Eksportværdien blandt de eksporterende virksomheder i Holbæk Kommune er også relativt lav, selvom den er steget forholdsvis kraftigt i de seneste år.
- De samlede investeringer per årsværk (til fx nyt udstyr og ny teknologi) er større blandt virksomhederne i Holbæk Kommune end i både sammenligningskommunerne, Region Sjælland og på landsplan.

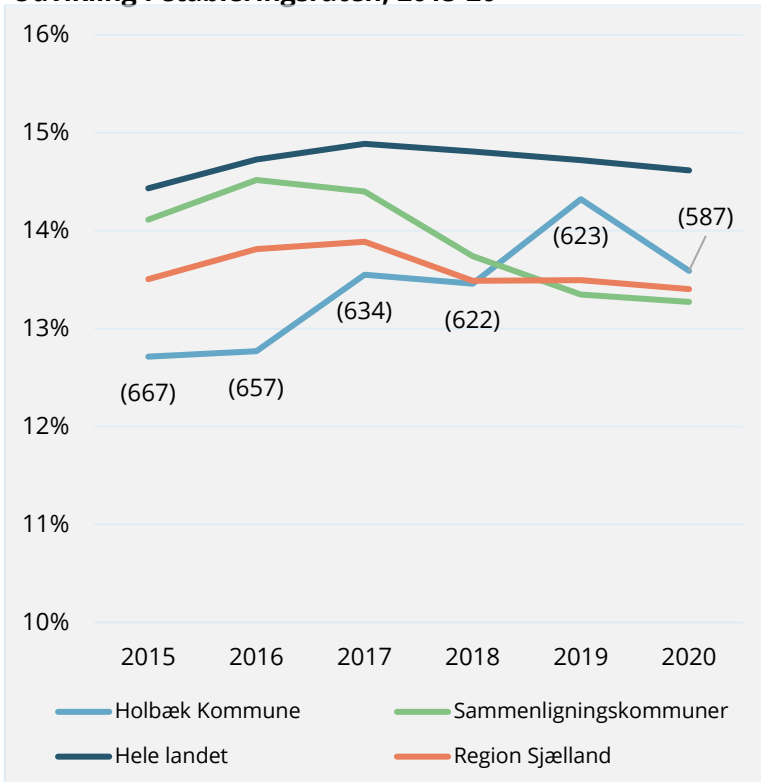
Højere etablerings- og overlevelsesrate end i sammenligningskommunerne og regionen i 2020

Iværksættere spiller en vigtig rolle for innovation og jobskabelse i erhvervslivet. Figuren til venstre viser udviklingen i andelen af nye virksomheder for perioden 2015-20. Figuren viser, at etableringsraten i Holbæk Kommune i starten af perioden var lav i Holbæk Kommune, men at den er steget kraftigt, og i 2019 og 2020 lå over niveauet i sammenligningskommunerne og Region Sjælland.

Figuren i midten viser udviklingen i overlevelsesraten. Som det fremgår, svinger overlevelsesraten en del fra år til år. I 2017 var 56 pct. af virksomhederne (etableret i 2014) i live i Holbæk Kommune, og i 2018 var knap 68 pct. af virksomheder stadig i live tre år deres etablering. Derudover kan det ses, at overlevelsesraten i Holbæk Kommune gennem de seneste år har ligget over niveauet i resten af landet.

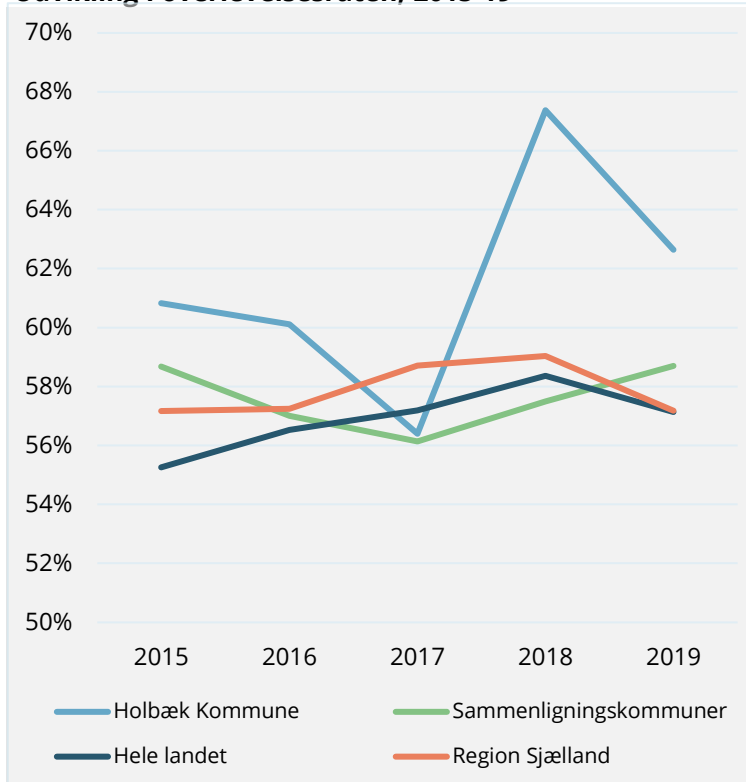
Endelig viser tabellen til højre den gennemsnitlige beskæftigelse tre år efter etablering for nye virksomheder etableret i henholdsvis 2013-14 og 2015-16. Det fremgår, at iværksætterne fra Holbæk Kommune både i absolutte tal og relativt set i forhold til sammenligningskategorierne skabte flere jobs i den første periode end i den anden periode.

Udvikling i etableringsraten, 2015-20

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Antallet af iværksættervirksomheder under tre år er angivet i parentes.

Udvikling i overlevelsesraten, 2015-19

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Virksomhedernes etableringsår er angivet i parentes.

Gennemsnitlig antal ansatte i nye virksomheder tre år efter etablering

	Virksomheder etableret 2013-14	Virksomheder etableret 2015-16
Holbæk Kommune	2,4	1,8
Sammenligningskommuner	1,9	1,8
Region Sjælland	2,2	1,8
Hele landet	2,2	2,0

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Jobskabelsen er opgjort som det gennemsnitlige antal ansatte (årsværk) pr. overlevende iværksættervirksomhed tre år efter, at de blev etableret.

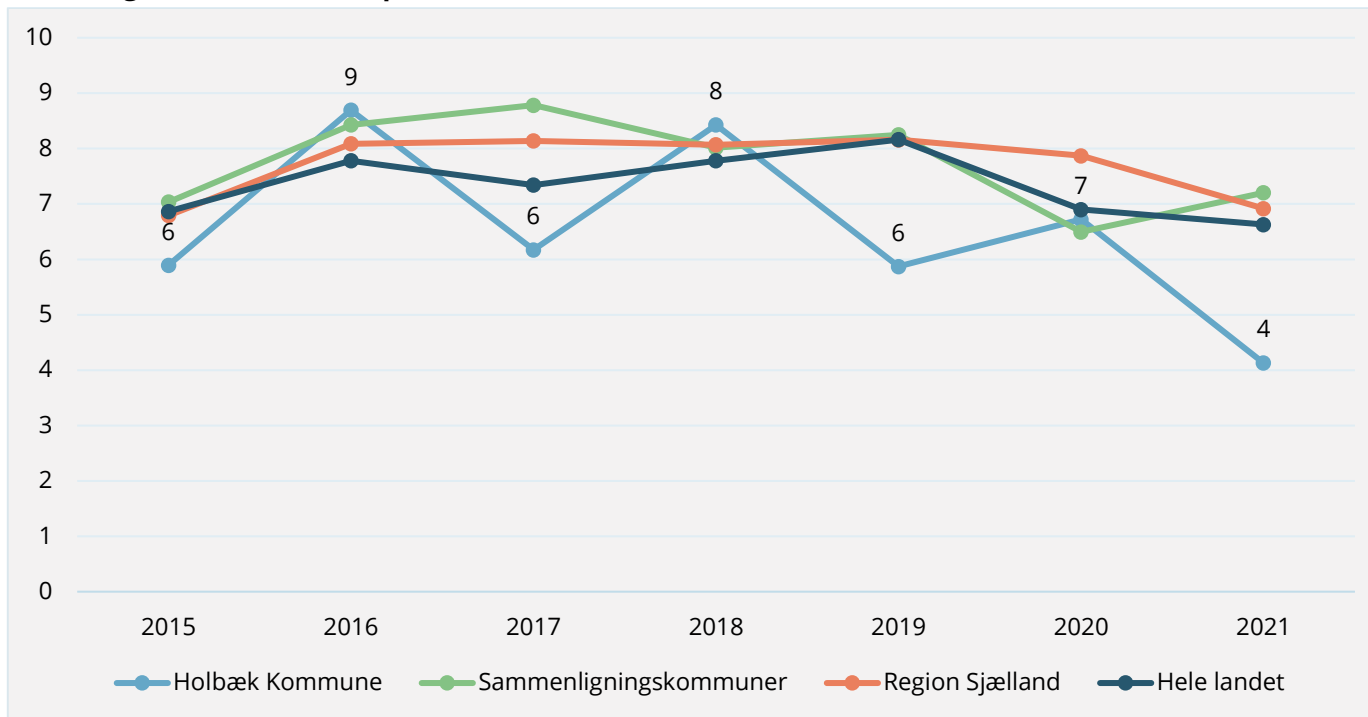
Fald i antallet af konkurser under coronakrisen

Antallet af konkurser er en anden parametre, som kan bruges til at måle det lokale erhvervslivs præstationer.

Figuren til venstre viser, hvor mange virksomheder der blev erklæret konkurs i Holbæk Kommune, sammenligningskommunerne, Region Midtjylland og hele landet – opgjort som antal konkurser pr. 1.000 virksomheder. Det kan ses, at antallet af konkurser i Holbæk Kommune er faldet fra 2020 til 2021, og at det både ligger under niveauet i sammenligningskommunerne, regionen og hele landet. Det indikerer, at virksomhederne i Holbæk har klaret sig relativt godt under coronakrisen, og at de har haft god adgang til hjælpepakker.

Tabellen til højre viser, hvordan konkurserne fordeler sig på hovedsektorer i Holbæk Kommune. Som det fremgår, har servicesektoren over årene typisk udgjort en relativt høj andel af konkurserne i Holbæk Kommune, men i 2021 er den faldet markant, hvilket sandsynligvis også hænger sammen med servicevirksomhedernes adgang til hjælpepakker under coronakrisen.

Udvikling i antal konkurser pr. 1.000 virksomheder, 2015-21

Fordeling af konkurser i Holbæk Kommune på sektorer, 2015-21

Sektor	2015	2018	2021
Primære erhverv	5%	3%	6%
Industri	10%	9%	6%
Bygge og anlæg	14%	28%	53%
Handel	38%	31%	24%
Transport	0%	3%	6%
Service	33%	25%	6%
I alt	100%	100%	100%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Konkurser er opgjort for virksomheder med beskæftigelse og/eller en omsætning på mindst en mio. kr. (aktive virksomheder). Antallet af virksomheder for 2021 er estimeret på baggrund af udviklingen i virksomhedsbestanden i perioden 2015-20.

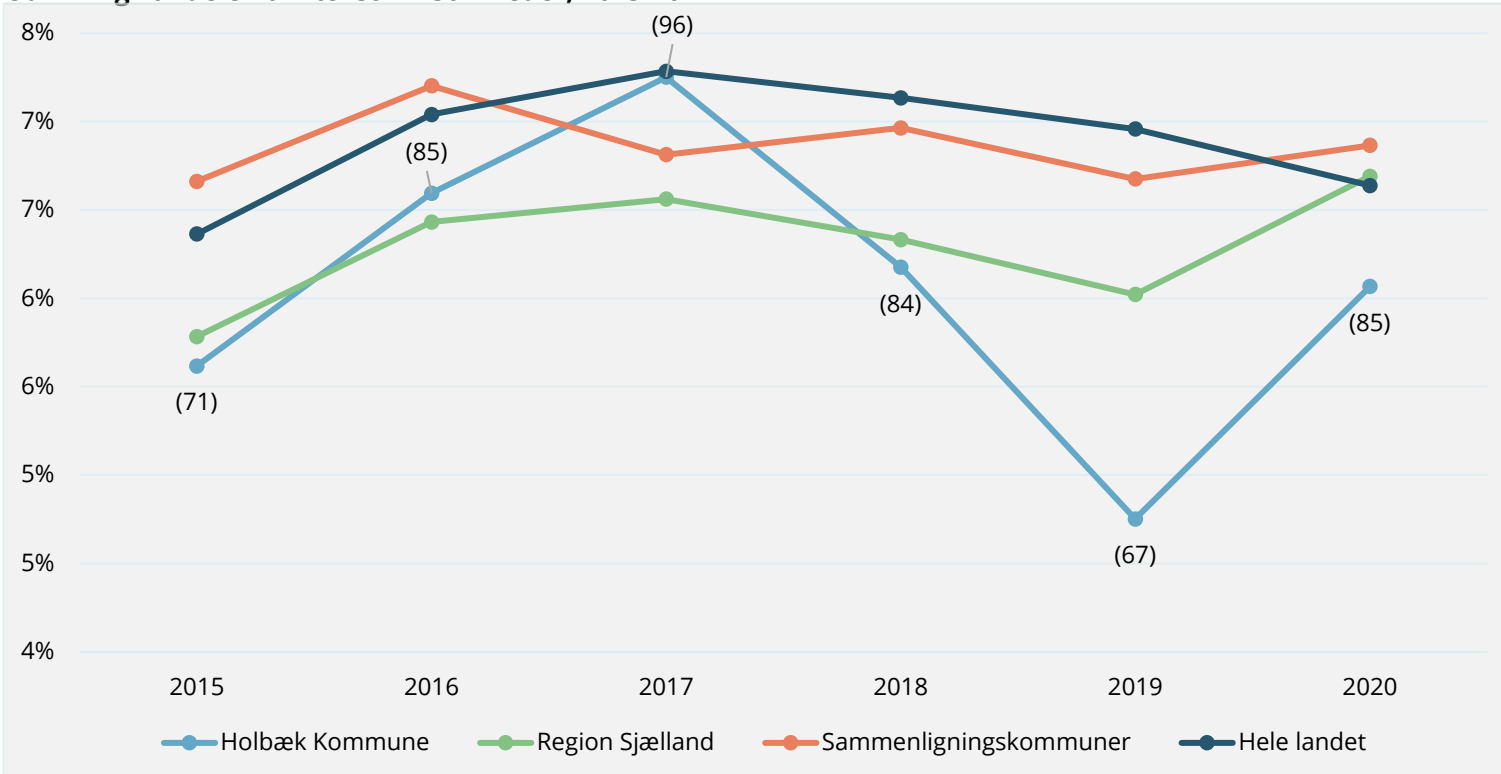
Fald i andelen af vækstvirksomheder siden 2017

Figuren til venstre viser udviklingen i andelen af vækstvirksomheder fra 2015-20, idet figuren alene fokuserer på internationalt konkurrerende erhverv (fx industri, vidensservice og dele af de primære erhverv). Det fremgår, at andelen af vækstvirksomheder i Holbæk Kommune over årene har svinget mellem 7,3 pct. i 2017 og 4,8 pct. i 2019. Generelt har andelen af vækstvirksomheder i Holbæk dog ligget under niveauet i resten af landet i det meste af perioden.

Figuren til højre giver et overblik over, hvordan vækstvirksomhederne fordeler sig på hovedsektorer i 2020. I Holbæk Kommune kommer knap en tredjedel af vækstvirksomhederne fra bygge & anlæg. Men generelt er der ikke store forskelle på sektorfordelingen af vækstvirksomheder i Holbæk og i sammenligningskommunerne.

Tallene underbygger dermed også billedet af, at det især er de lokalt orienterede erhverv, der har trukket væksten i den private beskæftigelse i Holbæk Kommune.

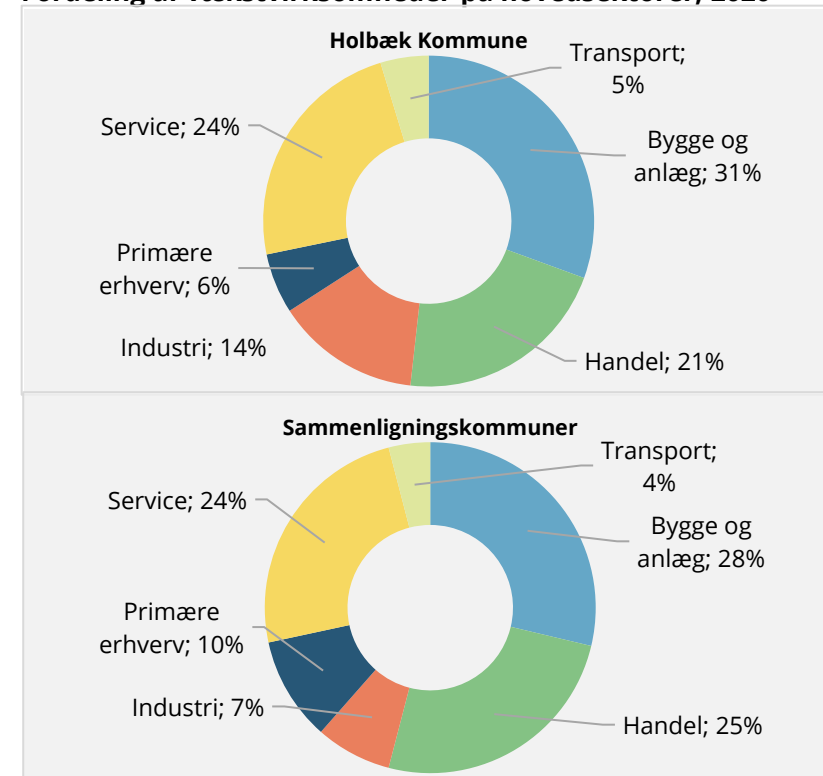
Udvikling i andelen af vækstvirksomheder, 2015-20

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Vækstvirksomheder har haft en årlig omsætningsvækst på mindst 10 pct. de seneste tre år og en absolut vækst på mindst 3 mio. kr. Vækstvirksomheder er opgjort for internationalt konkurrerende erhverv.

Fordeling af vækstvirksomheder på hovedsektorer, 2020

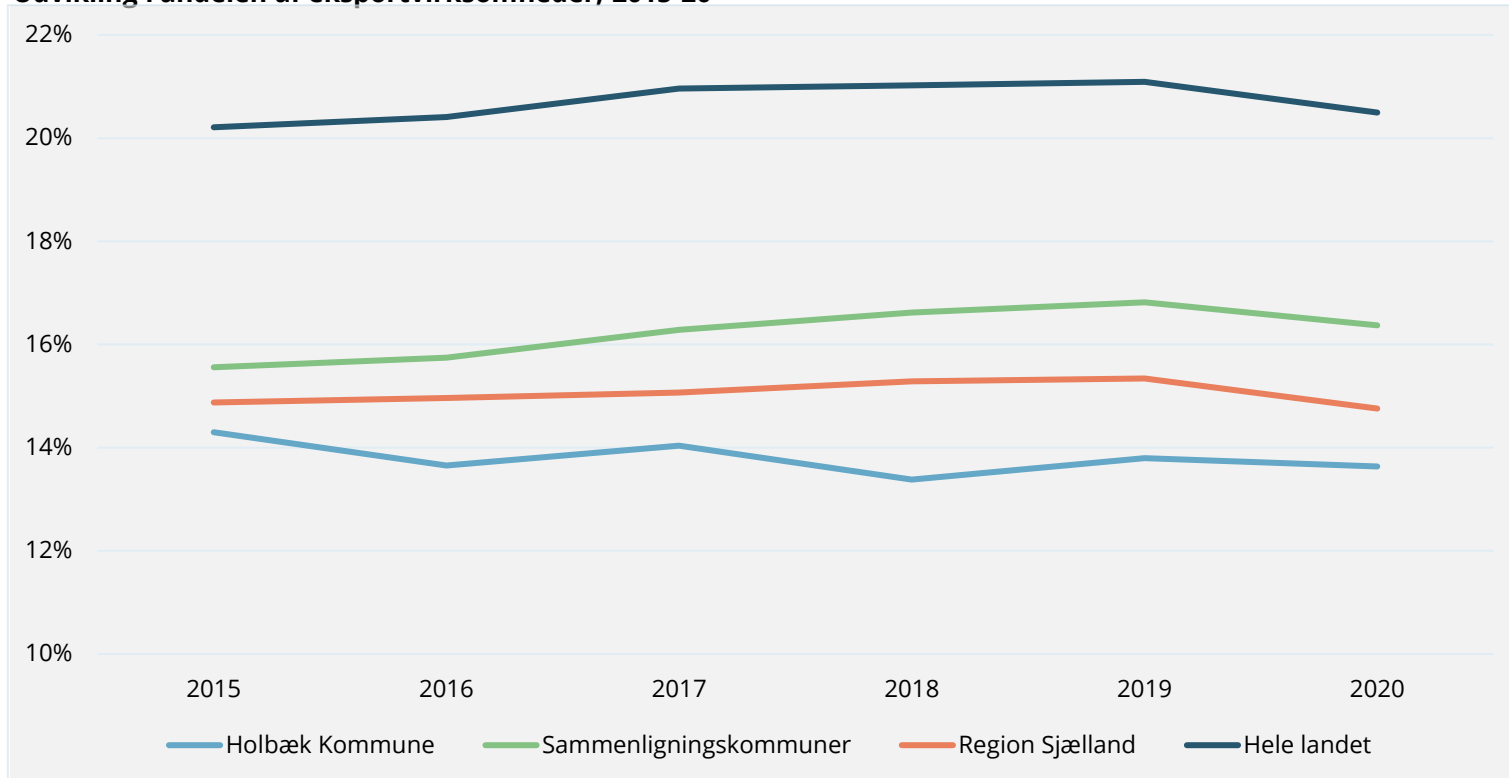
Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Relativt få eksportvirksomheder i Holbæk Kommune

Virksomheder, der eksporterer varer og tjenester, er en væsentlig drivkraft for vækst og jobskabelse. Figuren til venstre viser udviklingen i andelen af virksomheder med eksport fra 2015-20. Holbæk Kommune har en lavere andel af eksportvirksomheder end både sammenligningskommunerne, regionen og hele landet. I 2020 havde 13,6 pct. af virksomhederne i Holbæk Kommune eksportaktiviteter, mens det på landsplan var cirka hver femte virksomhed. Den lave andel eksportvirksomheder skal ses i lyset af kommunens erhvervsstruktur, hvor lokalt orienterede erhverv som detail, bygge & anlæg samt velfærdsservice som nævnt dominerer.

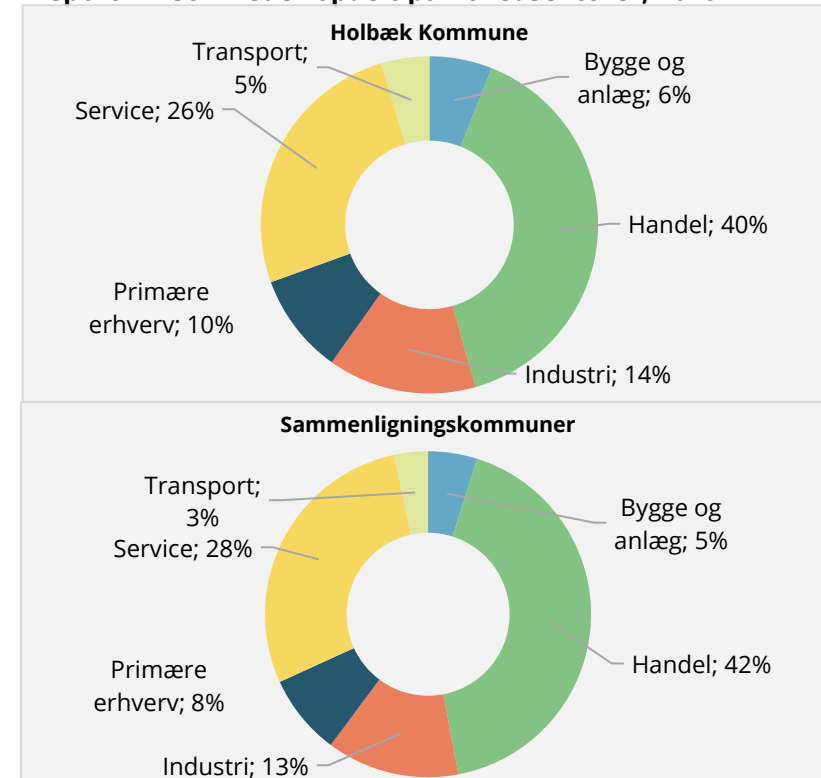
40 pct. af eksportvirksomhederne i Holbæk Kommune kommer fra handelssektoren, som vist i figuren til højre. Derudover kommer en stor del af eksportvirksomhederne fra service-sektoren. Det fremgår også, at der ikke er store forskelle på sektorfordelingen af eksportvirksomheder i Holbæk og i sammenligningskommunerne.

Udvikling i andelen af eksportvirksomheder, 2015-20

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Eksportvirksomheder er opgjort på arbejdsstedsniveau.

Eksportvirksomheder opdelt på hovedsektorer, 2020

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Lav eksportværdi blandt de eksporterende virksomheder

Mens analysen på forrige side gav et billede af, hvor mange virksomheder der eksporterer, giver tabellen neden for et overblik over størrelsen af eksporten i de virksomheder, der afsætter uden for landets grænser.

Af tabellen fremgår, at den gennemsnitlige eksportværdi per virksomhed i Holbæk ligger en del under niveauet i både sammenligningskommunerne, Region Sjælland og hele landet.

I Holbæk Kommune var den gennemsnitlige eksportværdi per eksporterende virksomhed 5,9 mio. kr. i 2020, mens den i de tre sammenligningskategorier lå på henholdsvis 10,7 mio. kr., 13 mio. kr. og 25,6 mio. kr. Et resultat, der afspejler, at Holbæk har få store virksomheder.

Fra 2017-20 er den gennemsnitlige eksportværdi per virksomhed i Holbæk Kommune dog steget med 1,9 mio. kr., hvilket svarer til en stigning på knap 50 pct.

Udvikling i eksportværdi pr. eksporterende virksomhed (mio. kr. – løbende priser), 2017-20

	Eksport pr. virksomhed (mio. kr.) 2017	Eksport pr. virksomhed (mio. kr.) 2020	Ændring i eksport pr. virksomhed (pct.) 2017-20
Holbæk Kommune	4,0	5,9	48,4%
Sammenligningskommuner	10,4	10,7	2,6%
Region Sjælland	12,1	13,0	7,5%
Hele landet	22,3	25,6	14,8%

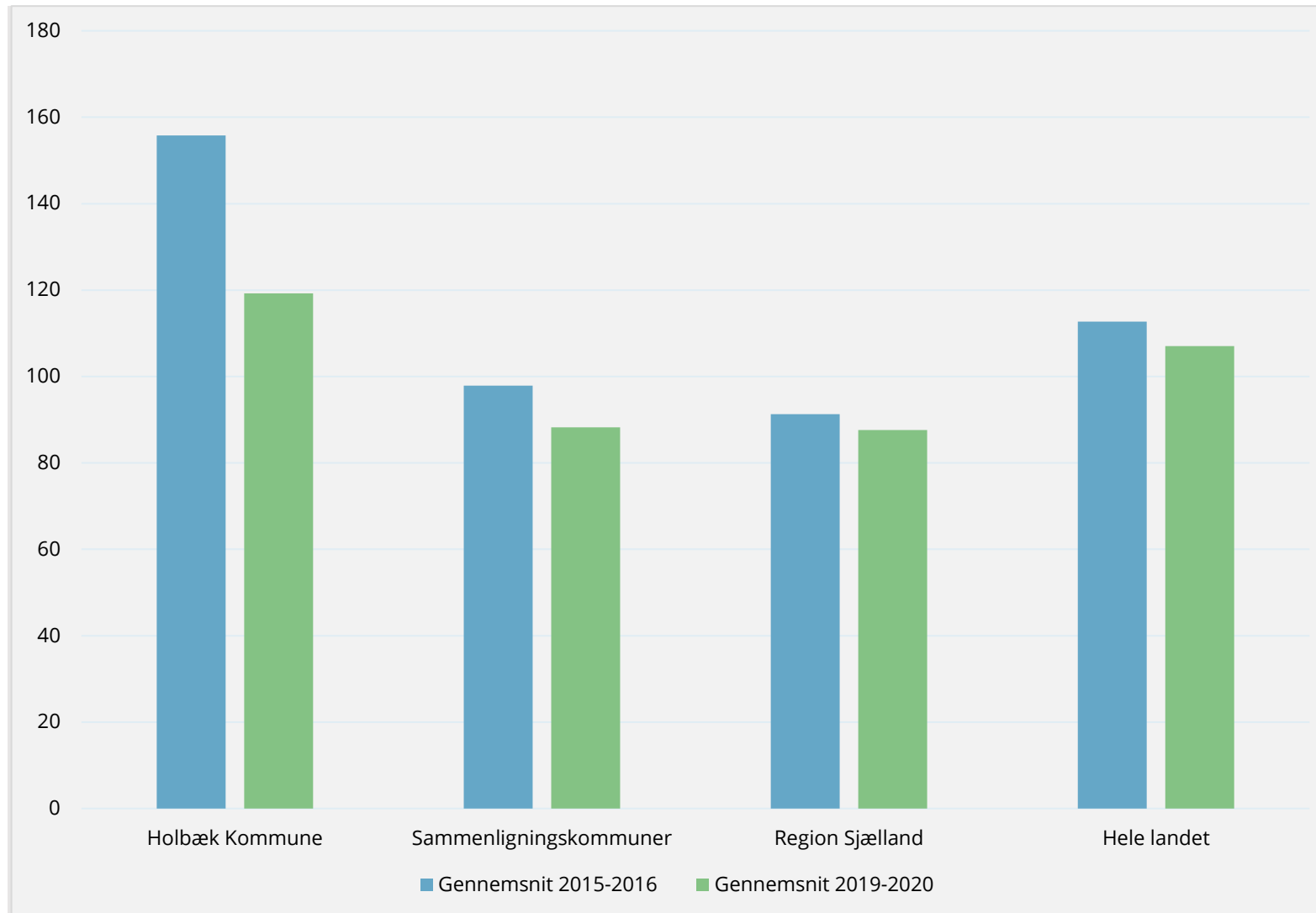
Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Virksomheder med eksport er opgjort på baggrund af arbejdssteder. Eksportværdien er opgjort som virksomhedernes samlede salg fratrukket salget til indenlandske kunder. Kalundborg Kommune indgår ikke i sammenligningskommunerne på grund af diskretioneringer.

Store nettoinvesteringer blandt virksomhederne i Holbæk Kommune

Virksomhedernes nettoinvesteringer pr. fuldtidsbeskæftiget (1.000 kr. – løbende priser), gns. 2015-16 og 2018-19

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Nettoinvesteringer er opgjort som forskellen mellem tilgangen og afgangene af investeringer i virksomhederne.

Figuren til venstre viser virksomhedernes nettoinvesteringer pr. fuldtidsbeskæftiget fra 2015-19 og tegner dermed et billede af i hvor høj grad, virksomhederne investerer i nyt udstyr og ny teknologi.

I perioden 2015-16 såvel som 2018-19 var nettoinvesteringer blandt virksomhederne i Holbæk Kommune på et højere niveau end i både sammenligningskommunerne, Region Sjælland og på landsplan.

Som det fremgår af figuren, har der dog været et fald i virksomhedernes gennemsnitlige nettoinvesteringer per fuldtidsbeskæftiget mellem de to perioder fra 2015-16 og 2019-20.

4. Adgang til kvalificeret arbejdskraft

Dette afsnit kigger nærmere på adgangen til kvalificeret arbejdskraft i Holbæk Kommune.

Afsnittet viser bl.a., at:

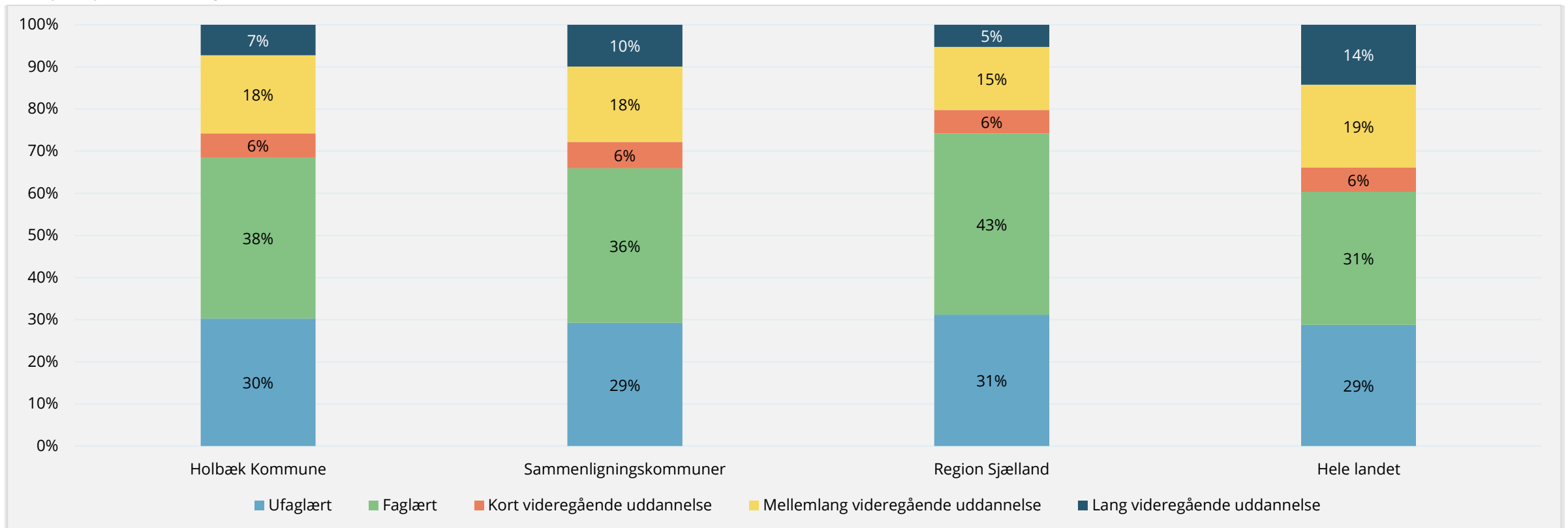
- Arbejdsstyrken i Holbæk Kommune består af ca. 38 pct. faglærte, ca. 31 pct. med en videregående uddannelse og ca. 30 pct. ufaglærte, hvilket ligger tæt på fordelingen i sammenligningskommunerne.
- I forhold til hele Region Sjælland har Holbæk Kommune derimod en højere andel med en mellemlang og lang videregående uddannelse, men en lavere andel faglærte.
- Andelen med en mellemlang eller lang videregående uddannelse er højere blandt indpendlerne end blandt udpendlerne i Holbæk Kommune. Det afspejler bl.a., at kommunen er afhængige af at kunne tiltrække arbejdskraft med videregående uddannelser fra Region Hovedstaden.
- Der er en større andel blandt tilflytterne end blandt fraflytterne i Holbæk Kommune, som har en videregående eller faglært uddannelse.
- Der er en nettoudpendling i Holbæk Kommune, da der er flere borgere, som arbejder i andre kommuner, end der er borgere fra andre kommuner, der arbejder i Holbæk Kommune.
- Udenlandske virksomheder beskæftiger relativt få personer i Holbæk Kommune, og der er også en lav andel udenlandsk arbejdskraft i de private virksomheder i kommunen.

Blandet sammensætning af arbejdsstyrken i Holbæk Kommune

Arbejdsstyrkens kompetenceniveau og sammensætning er en vigtig rammebetingelse for det lokale erhvervsliv og har stor betydning for, hvilke erhverv kommunen kan tiltrække. Figuren neden for viser arbejdsstyrken opdelt på uddannelsesniveau for Holbæk Kommune, sammenligningskommunerne, Region Sjælland og hele landet.

Arbejdsstyrken i Holbæk Kommune består af ca. 38 pct. faglærte, ca. 31 pct. med en videregående uddannelse og ca. 30 pct. ufaglærte. Det ligger relativt tæt på fordelingen i sammenligningskommunerne. Men i forhold til hele Region Sjælland har Holbæk Kommune en højere andel med en mellemlang og lang videregående uddannelse, men en lavere andel faglærte. Og den omvendte tendens kan ses i forhold til landsgennemsnittet. I den sammenligning har Holbæk Kommune en højere andel faglærte og lavere andel med en lang videregående uddannelse.

Arbejdsstyrken fordelt på uddannelsesniveau, 2020

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
 Note: Personer med uoplyst uddannelse indgår ikke i opgørelsen.

Fald i efteruddannelsesaktiviteterne under coronakrisen

Nye kvalifikationer erhverves dog ikke alene gennem formelle uddannelser, men også via løbende opkvalificering. Tabellen neden for giver et billede af, hvor stor en del af arbejdsstyrken der hvert år opkvalificeres gennem voksen- og efteruddannelse (VEU).

Som det fremgår, er deltagelsesgraden generelt faldet fra 2015-17 til 2018-20. Forklaringen er formentlig en kombination af corona-relaterede nedlukninger (også på erhvervsskoler) i 2020 og højkonjunktur i 2018-19, der kan afholde virksomheder fra at investere i efteruddannelse.

Samme tendens kan ses i Holbæk, hvor andelen der deltog i VEU i 2015-17 lå på 11 pct., hvilket ligesom i sammenligningskommuner faldt til lidt over ni procent i 2018-20.

Andel af arbejdsstyrken, der har deltaget i voksen- og efteruddannelse, gennemsnit 2015-17 og 2018-20

	Andel, der har deltaget i voksen- og efteruddannelse 2015-17	Andel, der har deltaget i voksen- og efteruddannelse 2018-20
Holbæk Kommune	11,0%	9,1%
Sammenligningskommuner	11,5%	9,2%
Region Sjælland	13,9%	11,8%
Hele Landet	11,7%	9,8%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

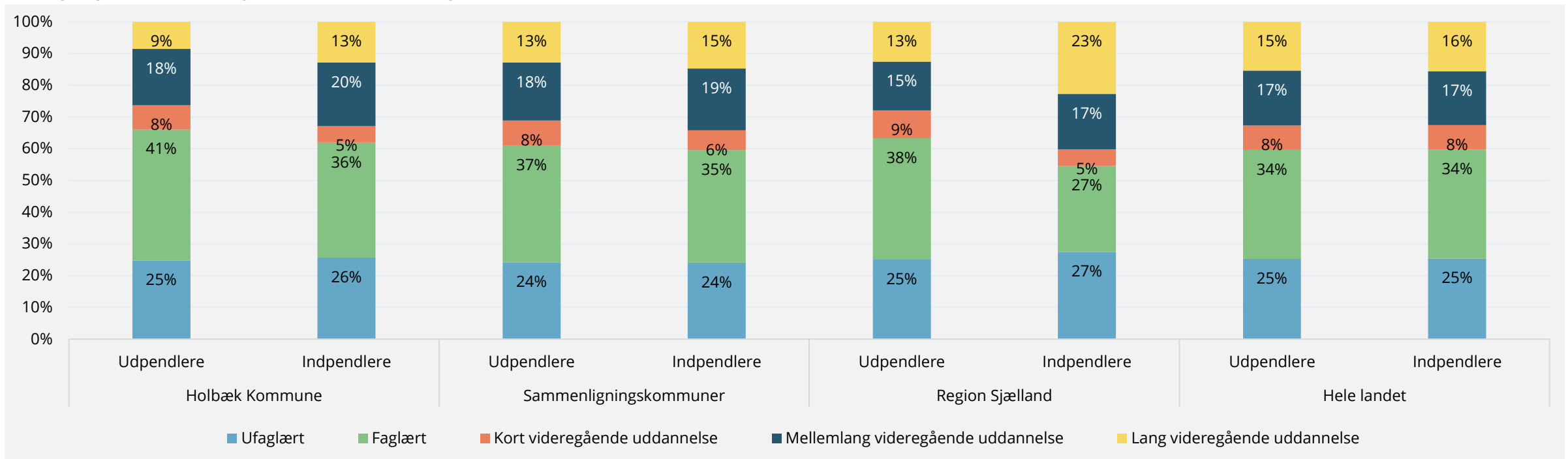
Pendlingen bidrager til at udligne forskelle i uddannelsesniveaue

Virksomhedernes muligheder for at rekruttere kvalificerede medarbejdere afhænger ikke alene af arbejdsstyrken i virksomhedernes hjemkommune, men også af den arbejdskraft, der kan tiltrækkes fra de nærliggende kommuner. Fx kan et underskud af højtuddannede kompenseres gennem indpendling af højtuddannede. Figuren neden for viser derfor uddannelsessammensætningen for ind- og udpendlere i perioden 2016-19 i Holbæk Kommune og de tre sammenligningskategorier.

I Holbæk Kommune er andelen med en mellemlang eller lang videregående uddannelse højere blandt indpendlerne end blandt udpendlerne. Omvendt er der en højere andel faglærte blandt udpendlerne end blandt indpendlerne i Holbæk. Den samme tendens kan ses i hele Region Sjælland og i sammenligningskommunerne, selvom den er lidt mindre udtalt her. Resultatet afspejler nærheden til Region Hovedstaden, hvor der generelt er en højere andel af arbejdsstyrken med en videregående uddannelse og en lavere andel faglærte.

Samlet set er pendlingsmønstrene således bl.a. med til styrke erhvervslivets adgang til personer med en mellemlang eller lang videregående uddannelse i Holbæk Kommune. Og det afspejler derved også, at kommunen er afhængige af at kunne tiltrække arbejdskraft med videregående uddannelser fra Region Hovedstaden.

Ind- og udpendlere fordelt på uddannelsesniveau, gennemsnit 2017-20

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
 Note: Personer med uoplyst uddannelse indgår ikke i opgørelsen.

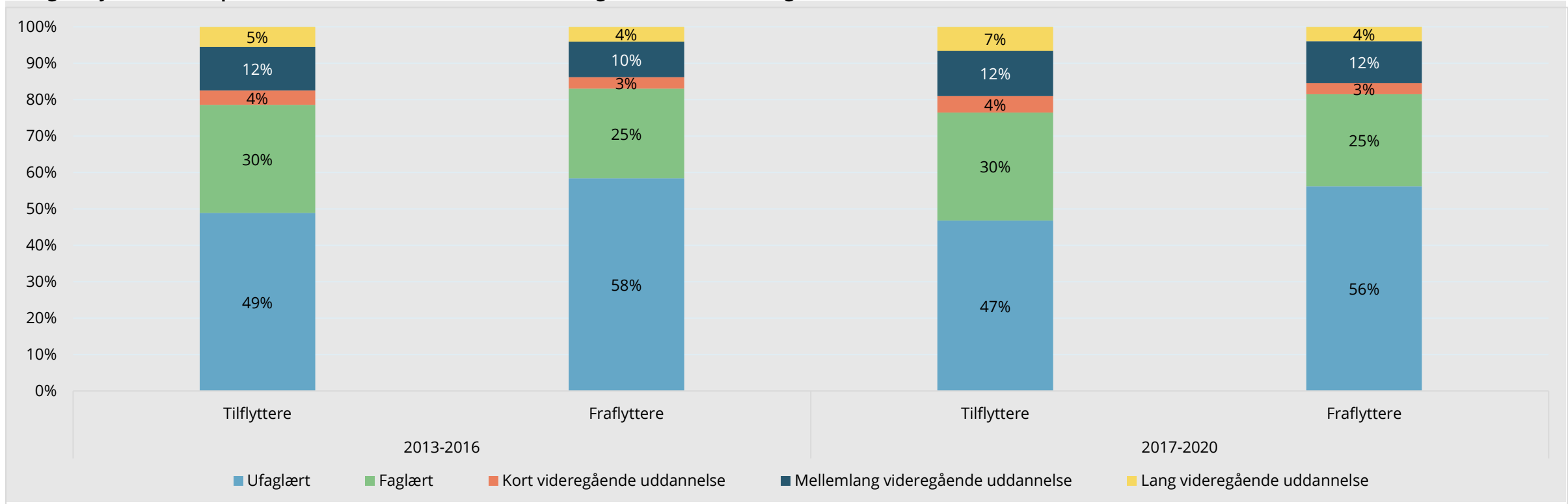
Til- og fraflytning bidrager også til et øget uddannelsesniveau i Holbæk Kommune

Uddannelsessammensætningen i en kommune påvirkes også af sammensætning af de personer, der flytter til og fra kommunen. Det er vigtigt, at kommunerne kan tiltrække og fastholde borgere med de kompetencer, som erhvervslivet har brug for.

Figuren neden for viser uddannelsessammensætning blandt Holbæk Kommunes til- og fraflyttere i to perioder – henholdsvis 2013-16 og 2017-20.

Det fremgår, at der både i perioden fra 2013-16 og fra 2017-20 har været en større andel blandt tilflytterne end blandt fraflytterne, som har en videregående uddannelse og en uddannelse som faglært arbejdskraft. Der er dermed også en højere andel ufaglærte blandt fraflytterne end blandt tilflytterne. Der er endvidere kun meget små forskelle i mønstret mellem de to perioder.

Til- og fraflyttere fordelt på uddannelsesniveau, Holbæk Kommune, gennemsnit 2013-16 og 2017-20

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

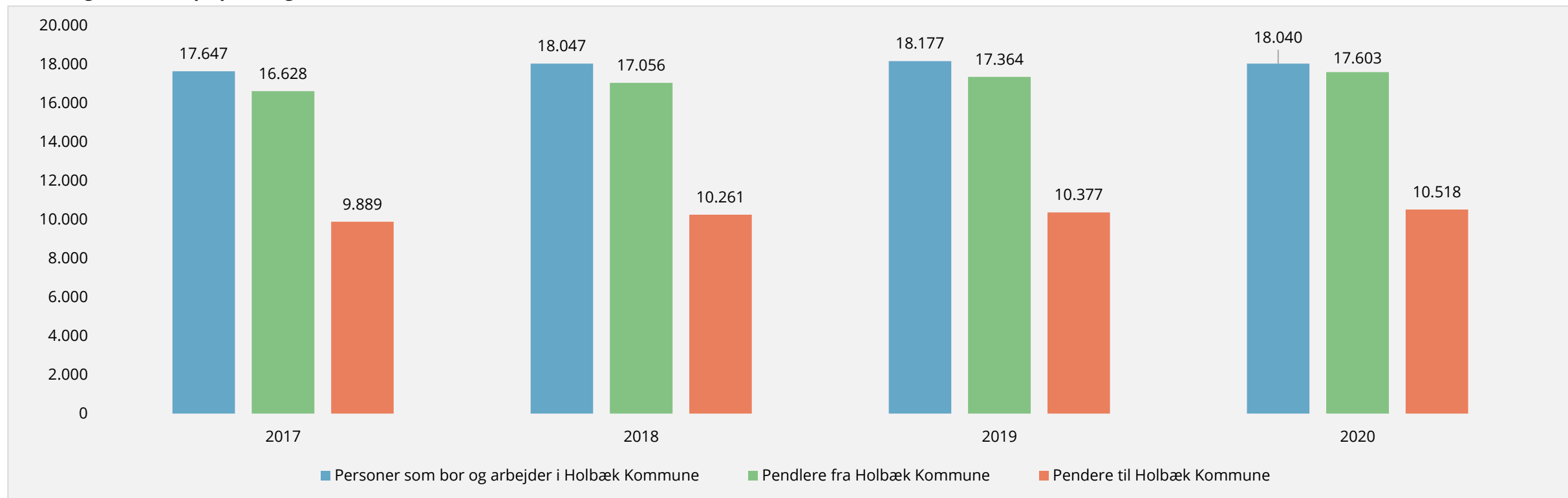
Note: Opgjort for personer mellem 15 og 74 år. Uddannelsesniveau er opgjort på baggrund af personernes højest fuldførte uddannelse. Personer med uoplyst uddannelse er udeladt af figuren.

Flere udpendlere end indpendlere i Holbæk Kommune

Figurerne neden for giver et overblik over pendlingsmønstret på arbejdsmarkedet, og hvor kommunens borgere arbejder. I 2020 var der ca. 18.000, som både boede og arbejdede i Holbæk Kommune, samt ca. 17.600 borgere, som pendlede ud af kommunen for at arbejde. Derudover var der ca. 10.500 personer, som pendlede fra en anden kommune til Holbæk for at arbejde.

Figurerne viser også, at der er en nettoudpendling i Holbæk Kommune, da der i alle år var flere borgere, som pendlede fra kommunen, end der var borgere fra andre kommuner, der pendlede til Holbæk Kommune. Det er et udtryk for, at der er færre jobs i Holbæk Kommune end personer i arbejdsstyrken. Og dette mønster har været nogenlunde stabilt over hele perioden.

Beskæftigede fordelt på pendlingsmønster i Holbæk Kommune, 2017-20

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Personer med uoplyst uddannelse indgår ikke i opgørelsen.

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Personer med uoplyst uddannelse indgår ikke i opgørelsen.

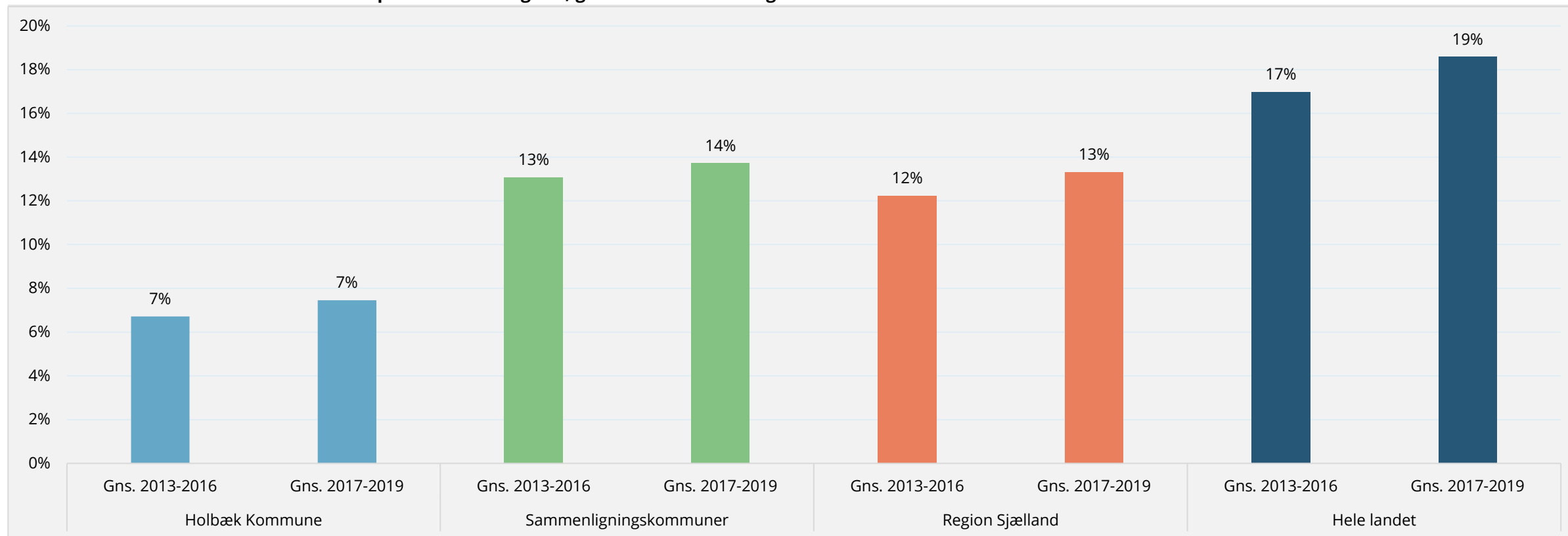
Udenlandske virksomheder udgør en lille del af kommunens erhvervsliv

For at tegne et billede af, hvor internationalt orienteret erhvervslivet er i Holbæk, har vi undersøgt, hvilken betydning udenlandsk ejede virksomheder har for beskæftigelsen holdt op mod sammenligningskommunerne, regionen og hele landet.

Som det fremgår af figuren, udgør de udenlandske virksomheder en noget lavere andel af beskæftigelsen i Holbæk Kommune end i sammenligningskommunerne, Region Sjælland og hele landet. Siden 2016 har de udenlandske virksomheder stået for omkring syv procent af den private beskæftigelse i Holbæk Kommune, mens de i sammenligningskommunerne gennem de seneste år har stået for ca. 14 pct. af beskæftigelsen. På landsplan stod de udenlandsk ejede virksomheder for 19 pct. af den private beskæftigelse i perioden 2017-19.

Igen skal resultatet holdes op mod kommunens erhvervsstruktur med dominans af lokalt orienterede erhverv.

Udenlandske virksomheders andel af den private beskæftigelse, gennemsnit 2013-16 og 2017-19

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Opgjort på arbejdssteder og beskæftigede personer. Arbejdsstedernes nationalitet er baseret på virksomhedernes ejerskabsforhold.

Lav andel af udenlandsk arbejdskraft i Holbæk Kommune

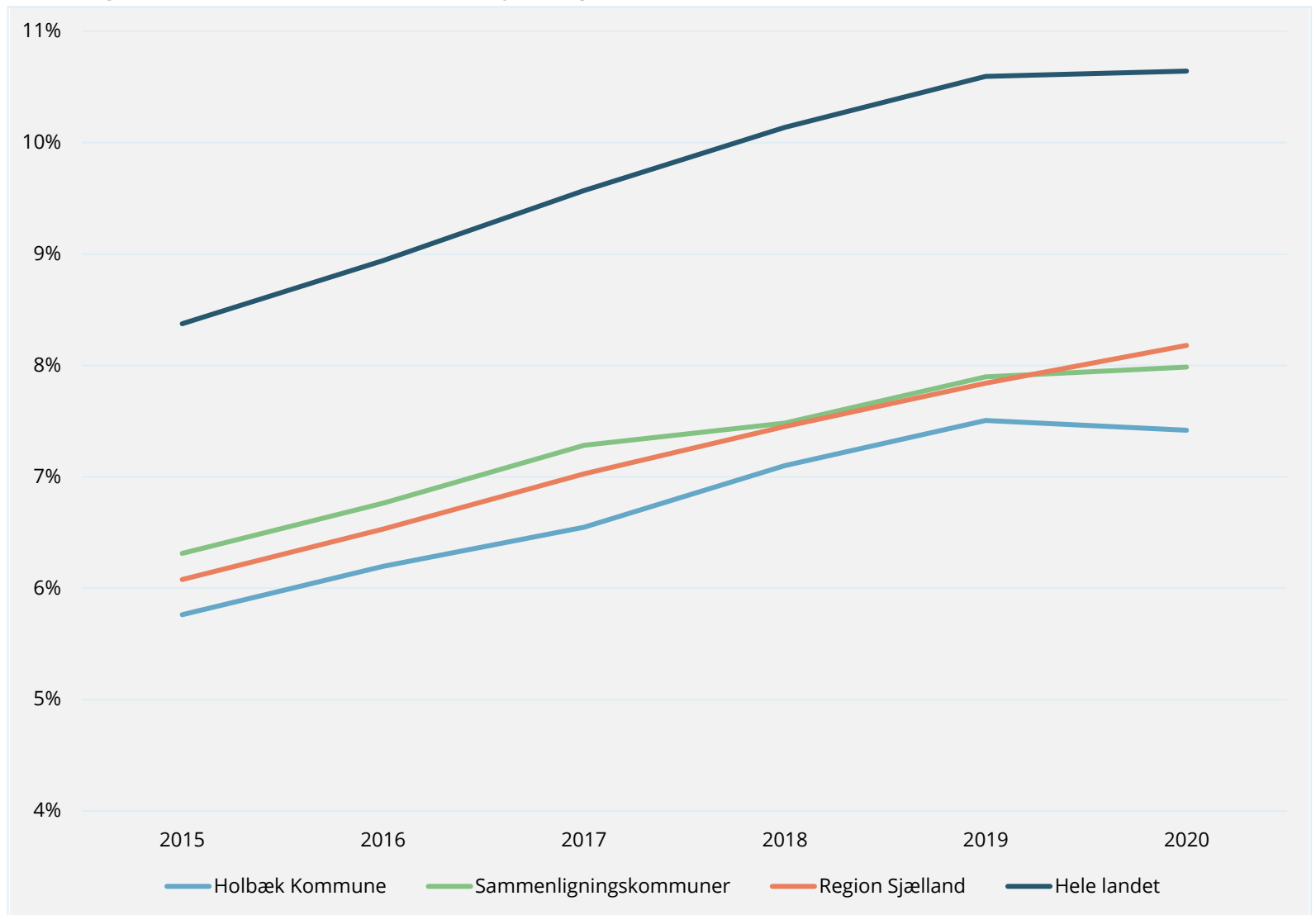
Adgangen til udenlandsk arbejdskraft er vigtig for virksomhedernes mulighed for at skaffe kvalificeret arbejdskraft. Herudover kan udenlandsk arbejdskraft bidrage med supplerende kompetencer og viden om udenlandske markeder.

Som det fremgår af figuren, er andelen af udenlandske medarbejdere i de private virksomheder i Holbæk Kommune steget fra under seks procent i 2015 til knap 7,5 pct. i 2020.

Den samme tendens kan også observeres i resten af landet, og andelen af udenlandske medarbejdere i de private virksomheder i Holbæk Kommune har gennem alle årene fra 2015 til 2020 ligget under niveauet i sammenligningskommunerne, regionen og hele landet.

Udvikling i andelen af udenlandske medarbejdere i private virksomheder, 2015-20

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Opgjort på baggrund af beskæftigede personer i private virksomheder. Udenlandske medarbejdere er opgjort som personer med udenlandsk statsborgerskab.

IRIS GROUP

CHRISTIANS BRYGGE 28, 1. SAL | DK-1559 KØBENHAVN V

IRISGROUP@IRISGROUP.DK | WWW.IRISGROUP.DK